

1575.
Den 4 Juny.

(422)

de fomme van neegen honderd ponden van veertig grooten het pond, ende dat in minderinge van des voorschreeve Mr. Paulus agterweefen; ende mits brengende benecvens deesen behoorlijke Quitantie, fullen de voorschreeve neegen honderd ponden den voorschreeve Gadifer op het slot van fijnen staat van de voorschreeve Renten de Commissariffen van de voorschreeve Staaten tot Delft geëxhibeert, als betaalt, soo wel jeegens den Ontfanger van de Restanten, Cornelis van Coolwyk, als alle andere wie het aangaan mag, gepasseert ende geleeden werden sonder fwaa-
righeid.

Actum den tweeden Juny vyftien honderd vyf en seeven-
tig.

Den 4 Juny 1575.

Naar de noene.

P R Æ S E N T E N,

Uyt de EDELEN.

Den Grave van Culemburgh,
Van Swieten,
Van Kenenburgh,
ende

Noordwyk,

Ende van de Steeden

Mr. Jacob Pauli,
Huych Jacobsz,
Mr. Cornelis Koning,
Mr. Paulus Vos,
Dirk 't Hoen,
Adriaan van Helmduynen,
Adriaan Dircksz van den Heuvel,
VAN SCHIEDAM.

Feymer Verwerts,
ende
Mr. François Blockhuysen,
VAN WOERDEN.
ende

VAN OUDEWATER.

Deselve van
Noord-Holland,
Andries Jacobsz de Jonge,
Huygh Joostenz,
VAN ZIRKZEE.

Mr. Pieter de Ryke.

ende

Die van
TER-VEERE.

*Aan sijne
Excellencie te
vertoon en de
Resolutie van
de Staaten,
omtrent het
congratuleeren
van de
toekomstende
Princesse en
Huisvrouw
van sijne Ex-
cellencie.*

DE Staaten voorgehonden zynde, dat syluiden met eeren niet en fullen moogen voorby staan, omme de toekomstende Princesse ende Huysvrouw van sijne Excellencie te congratuleeren, ende fulks haare blyde Inkomste te condecoueren met eenige Gifte, fulks sijne Excellencie op deese Landen wel heeft gemeriteert, ende fulks te willen adviseeren, hoe ende in wat manieren, ende waar de Princesse ontfangen soude werden; Is beslooten sijne Excellencie te vertoonen, dat de Staaten gedelibereert waeren de voornoemde Princesse te congratuleeren ter plaatse haarder eerster aankomste, ende deselve te convoyeeren, daar sijne Excellencie van meeninge soude zyn de Feeft der Bruylofte te houden, daar af de Staaten sijne Excellencie de plaatse afvraagen soud en, ende zyn daar toe gecommitteert Culemburgh, Kenenburgh, Swieten, ende den Advocaat.

*Ordonnantie
voor Jan van
Buuren, ter
somme van
drie ponden
ses schellin-
gen.*

IS gepasseert Ordonnantie op Jacob Muys voor Jan van Buuren, van drie ponden ses schellingen van veertig grooten, uit saake van seekere reise, by hem op den laatsten Mey aan de Bailiuwen van Schieland, Delfland, Rynland ende Noordwyk gedaan; nog van twaalf schellingen van seekere Brieven gebragt te hebben aan den Raad van Holland.

Op

OP het verfoek van Maritgen Hendriks Dogter, impotente Dogter, woonende tot Gouda, is deselve, in aansieninge van haare impotentheid, gepasseert Ordonnantie van vyf en seeventig ponden van veertig grooten, over een gelijk jaar Renten, verscheenen den seeven en twintigsten February vyftien honderd vier en seeventig, Stilo communi.

1575.
Den 4 Junij. 359

*Ordonnantie
voor Marit-
gen Hendriks,
weegens ver-
scheenen Ren-
ten.*

DE Staaten van Holland ende Zeeland voorgeleefen zynde de Conditien van den Verbonde, fulks die met den anderen verdraagen ende beslooten waaren geweest, hebben deselve fulks gearresteert ende belooft te onderhouden, waar af behoerlijke Acte gemaakt ende ondergeteekent ende bezeegelt is, als hiér na volgt.

NAdemaal tot weerstand des gemeenen Vyands van de Landen van Holland ende Zeeland, vooral noodig zy, de Lidmaaten ende Steeden van deselve Landen onder den Gouvernemente ende gehoorzaamheid van den Prince van Orange, Grave van Nassau, &c. Stadhouder ende Capitein Generaal over deselve Landen van weegen den Koning van Hispanien als Grave van Holland en Zeeland, hen te vereenigen ende onder elkanderen te verpligten, om haare gemeene saake, soo loffelijk ende gelijkerhand aangegreepen jeegens den Hertoge van Alve. sijne Aanhangeren ende Navolgers, Vyanden van de gemeene ruste ende der gantscher Landen van herwaards over, met meerder verseekertheid ende ordentelijke eendragt ten goeden gewenschten einde gebracht ende uitgeregt te moogen werden, sonderlinge want een iegelijk kan bemerken ende genoeg bekend is, der voorschreeve Vyanden opset en voorneemen anders niet te zyn, dan by alle middelen ende listigheid, soo door haaren voorstel van den jegenwoordigen Vreedehandel, als andere heimelijke aanslaagen, eenig voordeel op deselve Landen te gekrygen, daar toe ongetwyfelijk deselve Vyanden ook niet nalaaten fullen met alle weegen ende finistre practycquen te arbeiden, de Lidmaaten van de voorschreeve Landen van den anderen te misleiden, ook in onvriendschap ende tweedragt te brengen, voor soo veel moogelijk soude zyn.

*Pointten
ende Articulen
van Verbonde,
tusschen
de Steeden
van Holland
en Zeeland,
onder den
Gouvernemente
en
gehoorzaamheid
van den Prince
van Oran-
ge.*

Soo is't, dat de Ridderfchap ende Edelen van Holland, mitsgaders de Gedeputeerden van de Steeden van Holland ende Zeeland ondergeschreeven, Staats-gewyfe binnen Dordrecht vergadert zynde, uit den naame ende van weegen haare Steeden respectieve, des in den haaren na voorgaande rapport, advis ende beraad, elk in sijn reguard belast zynde, henluiden met den anderen verbonden ende verpligt hebben, verbinden ende verpligten by deesen, in manieren, Pointten ende Articulen hier na volgende. Eerstelijk, dat syluiden malkanderen na haar uiterste vermoogen, kragt en magt alle bystand ende hulpe fullen doen met raad ende daad, omme te weerstaan en krenken haare voorschreeve ende alle andere Vyanden des lieven ende gemeenen Vaderlands, mitsgaders van het gemeene welvaaren, vryheden ende geregtigheeden, der voorschreeve Landen ende

1575.
Den 4 Junij.

360

(424)

Steeden van Holland ende Zeeland, sonder daar inne Goed ofte Bloed te spaaren, nogte malkanderen eenigfins te verlaaten, in wat cas, nood ofte pericul dat het zy. Dat niemand van hen eenige communicatie ofte gemeenschap houden sal, hanteeren nogte converfeeren, ende veel min eenige Capitulatie, Verdrag ofte overkomfte maaken met den gemeenen Vyand, hoe ende welker wyfe het felve foudē moogen gefchieden, ende dat niemand gedoogen fal fulks gedaan te werden by eenige haare Poorteren, Inwoonderen ende Ingezeetenē der voorfchreeve Sreedē ende Landen, dan by advis van den voornoemden Heere Prince van Orange, met gemeen confent van de andere Verpligten ende Bondgenooten; Wes tot befcherminge der verpligte Landen ende Steeden, ende uitvoeringe des jegenwoordigen Krygs ende het gunt daar aan kleeft, van nooden bevonden fal moogen werden, fal by eene generaale ende eenpaarige maniere van Contributie over het breed ende in het gemeen gevonden werden, op den voet ende de bequaamfte middelen die by de Bondgenooten geraamt ende beflooten fullen werden. En fullen de voorfchreeve Bondgenooten gelijkerhand volkoomen ende agtervolgen, doen volkoomen ende agtervolgen, elks in den fijnen, het gunt Staats-gewys in haarluidē Vergaderinge goedgevonden ende beflooten fal werden na de Ordonnantie der felfer Vergaderinge, ende dat niet alleen de voorfchreeve Contributie ende den voet of middelen van dien aangaande, maar ook in alle andere faaken, de Politie ende gemeenen ſtaat der Landen beroerende, ende fullen de Onwilligen by de Goedwilligen met gemeenderhand daar toe bedwongen moogen werden met'er daad, het zy by arrest ende aanhoudinge van Perfoonen ende Goederen der Onwilligen, ende onder de Onwilligen behoorende, ofte anders, fulks alsdan na gelegenheit der faaken goedgevonden fal werden by de Goedwilligen. De Bondgenooten, by ofte van weegen fijne Princelijke Excellencie, ofte anders by den geenē die fulks bevoolen fal weefen, befchreeven ofte geroepen zynde omme eene gemeene faake, fullen ten gefetten tyd op defelve befchryvinge in competenten getaale ende met behoorlijk bevel verſchynen, op poene dat die geene die daar fullen blyven abſent, ofte haare bykomfte vertreckende, by de Prefenten gemulcteert fullen werden in een mulcte pecunieel na gelegenheit van faaken, behoudelijk altyd wettelijke onſchult, daar toe een yegelijk geadmitteert ende gehoor gegeven fal werden, de voorfchreeve mulcte te executeeren met'er daad, ſonder eenige verdere proceduuren ofte provocatie. Alle queſtien ende Proceffen, tuſſchen de voornoemde Landen en Steeden voor dato van deefe beroerte gereefen ende aangeheeven, fullen voortaan nog gefchorft ende gehouden werden in fulken ſtate als die waeren ten dato als booven, alles ſonder prejuditie in toekoomenden tyd van iemands geregtigheid, ten waare Parthyen anders in het vrundelijk met malkanderen tranſigeerden ende vereenigden, ofte dat by de Bondgenooten in het generaal geadvifeert ende bewiligt

ligt wierd, dat Parthyen jegens malkanderen verder fouden procedeeeren; ende indien eenige questien of geschillen tuschen de voornoemde Landen ofte de Lichaamen van de Steeden, in deesen Verbonde begreepen, binnen en staande deese beroerte opgereezen moogen zyn, ofte na datum van deesen nog fouden moogen opryfen, fullen deselve staan en gestelt weesen tot kennisse ende beslegtinge van sijne Princelijke Excellencie, na wiens verklaringe een iegelijk van Parthyen hem sal hebben te voegen, alles by provisie ende sonder prejudicie als booven van iemands geregtigheid, Privilegie ofte costume.

De Ingezeetenen van de voorschreeve Landen ende Steeden fullen binnen deselve Landen ende Steeden vry ende onbelet moogen converseeren, handelen ende wandelen, als na ouder gewoonte, koopende, verkoopende, haalende ende brengende uit ende inne allerhande Waaren, soo wel van Victuaille ende Ammunitie van Oorlog als alle andere specien van Koopmanschappen, die alomme binnen de voorschreeve Landen ende Steeden respectie behoefdig fullen zyn ende gesleeten moogen werden, sonder eenige restrinctie ofte beswaarnisse, anders dan by gemeen advis der Staaten ende der Bondgenooten daar op geordonneert is, ofte geordonneert sal werden; behoudelijk, dat op de vreemde Waaren ende Koopmanschappen, uit andere Landen ende over Zee inkomende, de voornoemde Steeden elks in den sijnen eenige draagelijke Imposten ofte belastingen fullen moogen setten, tot subsidie ende onderstand in haare daagelijksche lasten ende onkosten, sonder in het verkoopen ofte uitvoeren na de voorschreeve andere Landen ende Steeden, in het Verbond begreepen, de Koopers ofte Uitvoerders van dien, Ingezeetenen der selver Landen ofte Steeden weesende, iet verder te beswaaren ofte eiffchen.

361

Sullen in geene der voorschreeve Steeden ontfangen werden eenige Poorters, Burgers ofte Inwoonders uit eenige andere der selver Steeden koomende, dan by weete ende consent van de Burgermeesters ende Regeerders der Steede daar uit deselve vertrokken zyn, ende daar sy haare laatste Woonplaatse hebben gehad; welverstaande, dat de voorschreeve Inwoonders, die voor geen Poorters ofte Burgers en zyn gehouden, ende die binnen vier jaaren voor datum van deesen in eenige der voorschreeve Steeden gekoomen zyn ter woone, niet ontfangen en fullen werden als vooren, sonder suffisante Attestatie van den tyd ende plaatse haarder Woonplaatse binnen de voorschreeve Landen van Holland ende Zeeland, daar toe elk van de Steeden in den sijnen met den eersten sal doen behoorlijke publicatie ende verkondiginge.

De voorschreeve Bondgenooten fullen malkanderen met alle getrouwigheid assisteeren, omme te voorkoomen ende af te weeren, ook te doen repareeren ende straffen, alle injurien ende onregt, schande, schade, fortse of geweld die jegens ende tot agterdeel der voorschreeve Landen ofte Steeden in het gemeen ofte particulier, haare Gecommitteerden ofte Ingezeetenen, binnen, ofte buiten de Steeden

ten platten Lande, by iemand van wat qualiteit ofte state hy soude moogen zyn, hoewel ook Vyand der gemeene Vyanden weefende, Capiteinen ofte Soldaaten, soude moogen werden voorgestelt ofte gepleegt, mitsgaders malkanderen gesaamenderhand te helpen maintineeren ende vorderen de autoriteit van alle Overigheid, de administratie van de Justitie, ende de executie van alle goede Ordonnantien ende Statuten, by alle behoorlijke weegen ende middelen, die syluiden Bondgenooten onderlinge sullen adviseeren, ende na regten, reedenen ende billijkheid bevinden sullen daar toe te dienen ofte te behooren, t'allen tyden, soo wanneer by een ofte meer der Bondgenooten met oorfaake des vermaaninge ofte verfoek gedaan sal werden.

Ende sullen voorts de voorschreeve Bondgenooten onder malkanderen in alles houden alle goede correspondentie, vrundschap ende nabuurschap, de een de ander getrouwelyk advertteerende ende verboodschappende van het gund syluiden verneemen souden moogen tot iemands schade, hinder ofte pericul te weesen, sonder daar inne hen te ontsien eenige kosten, moeite ofte arbeid.

Ende ofte in deesen Verbonde, ende het gunt voorschreeve is, eenige duisterheeden ofte twyffelagtigheeden souden moogen bevonden werden, sal de interpretatie ende het beduid van dien staan aan deselve Bondgenooten, ende de meeste stemmen van dien.

Het voorschreeve Verbond sal geduuren soo lange deese jeegenwoordige Krygsberoerte ende onvreede niet en sal weesen beslegt met advis ende bewilliging van de generale Staaten van de Landen van herwaarts over, ofte anders ten goeden ende gemeenen genoeg van de Bondgenooten der Staaten ende Steeden van Holland ende Zeeland voorschreeve.

T'oirkonde by de voorschreeve Ridderfchap ende Edelen, mitsgaders de Gedeputeerden der Steeden van Holland ende Zeeland, Staatsgewyse vergadert, uit den naame ende van weegen haare Collegien ende Steeden voorschreeve deesen ondergeteekent, ende tot meerder vastigheid t'haarluider beede ende verfoeke by den Doorlugtigen Hoog-Gebooren Furst ende Heere Wilhem, Prince van Orange, Grave van Nassauw, &c. met sijnen Zeegele, mitsgaders de Burgermeesters en Regeerders der voorschreeve Steede Dordrecht met der selve Steede Zeegele bezeegelt.

Aldus gedaan binnen Dordrecht den vierden Juny vyftien honderd vyf en seeventig.

Ende was onderteekent,

Van weegen de Edelen,
Florus, Graaf van Culemburg,
Otto van Egmont,
A. de Swieten,
Johan van Woerden van Vliet,

Jr. Willem van Zuylen van Nyevelt.

VAN DORDRECHT.

Mr. Jacob Pauli,

VAN DELF.

Cur-

Cornelisz,
VAN GOUDA.
Dirck Dircksz,
VAN ROTTERDAM.
Adriaan van Helmduynen,
VAN GORNICHEM.
Job Pieterisz,
VAN SCHIEDAM.
Cornelis Jacobsz Fabri,
VAN DEN BRIELLE.
Jan Commerisz,
VAN SCHOONHOVEN.
Mr. François Blockhuysen.
VAN OUDEWATER.
Willem Fansz,
VAN WOERDEN.
Jan Willemisz,
Van weegen die van Noord-
Holland ende Waterland on-
derteekent by haarluider Ge-
deputeerden,

Mr. Nanninck van Foreest,
Simon Meyndertsz,
Anthony Simonisz,
Jan Pieterisz Schilder,
VAN MIDDELBURG.
Andries Jacobsz de Jonge,
VAN ZIRKZEE.
Thomas Leendertsz,
VAN VLISSINGEN.
Mr. Pieter de Ryke,
VAN TER VEERE.
R. Barradot.

Ende was bezeegelt met een
uithangende Zeegel van sijne
Excellencie in rooden Was-
sche, ende van de Steede van
Dordrecht in groenen Was-
sche, al aan dubbelden Staar-
te.

Den 6 Juny 1575.

Den 6 Juny.

P R Æ S E N T E N,

Uyt de EDELEN.
Den Grave van Culemburgh,
Van Kenenburgh,
Jr. Adriaan van Swieten,
Jan van Vliet,
ende
Mr. Paulus Buys,
Ende van de Steeden,
Mr. Jacob Pauli,
Huych Jacobsz,
Mr. Cornelis Koning,
Mr. Paulus Vos,

Jan Cincq, Burgermeester,
Adriaan van Helmduynen,
Feymer Verwerths,
Mr. François Blokkhuisen,
VAN WOERDEN.
ende
VAN OUDEWATER
Deselve van
Noord-Holland,
Zeeland,
ende
Bommel.

DE Staaten rapport gedaan zynde van de Congratulatie, sijne
Excellencie gedaan van de nieuwe Alliantie, ende van wee-
gen de Staaten aangeboden zynde alle goede diensten des
Lands, hadde sijne Excellencie hen daar van bedankt, ende ver-
klaart, dat hy verhoopte door deselve Alliantie deese Landen geen
agterdeel maar goede voorstand gedaan te sullen werden, ende
dat by sijne Excellencie alsnog niet beslooten was waar de Brui-
loft gehouden soude werden, maar van meeninge te zyn haar aan-
komste in den Brielle te verwagten, ende voorts, soo te bemer-
ken stond, sijne Excellencie aangenaam soude zyn, dat van wee-
gen de Staaten de voornoemde Princesse in den Brielle mogte
worden ontfangen; Is by de Staaten beslooten, dat van haarent-
weegen seekere Gedeputeerden aldaar geschikt sullen werden,
daar toe gecommitteert zyn den Heere van Keenenburg, Swie-
ten, die van Dordrecht, Alkmaar, Mr. Pieter de Rycke, met
die van den Brielle; dat voorts na de Bruilofte men deselve Prin-
cesse

*Commissa-
rissen tot het
congratulee-
ren van de
Princesse in
den Brielle,
ende deselve
na de Brui-
loft te veree-
ren een Gifte
van ses dui-
send guldens.*

363